

УКРАЇНА

(19) UA (11) 15956 (13) U
(51) МПК
A23F 3/34 (2006.01)МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ФІТОЧАЙ № 34 "ЗАСПОКІЙЛИВИЙ"

1

2

(21) u200601354

(22) 10.02.2006

(24) 17.07.2006

(46) 17.07.2006, Бюл. № 7, 2006 р.

(72) Шокарев Костянтин Вікторович

(73) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДА-
ЛЬНІСТЮ "ЛІКФАРМА "АДОНІС"(57) Фіточай, що містить корені і кореневища ва-
леріани, траву кропиви собачої, плоди фенхеля
звичайного, який **відрізняється** тим, що додатко-
во містить кореневища лепехи болотної, листя
берези бородавчастої, іван-чай (зніт), траву бурку-
на лікарського, траву лаванди колоскової, плодиглоду криваво-червоного, плоди шипшини корич-
ної при наступному співвідношенні компонентів,
мас. %:

корені і кореневища валеріани	8,7-10,5
трава кропиви собачої	7,5-8,7
плоди фенхеля звичайного	6,5-8,5
кореневища лепехи болотної	8,7-10,0
листя берези бородавчастої	7,5-8,7
іван-чай (зніт)	12,0-13,0
трава буркуна лікарського	8,7-10,0
трава лаванди колоскової	9,5-10,9
плоди глоду криваво-червоного	12,0-13,0
плоди шипшини коричневої	12,0-13,1.

Корисна модель відноситься до харчової про-
мисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що
мають загальнозміцнюючу та оздоровлюючу дію.

Останнім часом значно виріс інтерес до лікар-
ських рослин, оскільки речовини, що містяться в
них, відрізняються більш рідкими і більш слабо
вираженими побічними явищами при їхньому за-
стосуванні в якості лікувальних засобів. Ці харак-
теристики дозволяють застосовувати їх для під-
тримуючого лікування, а також у профілактичних
цілях при різноманітних захворюваннях.

У наш час широко використовується фітотера-
пія для лікування і профілактики різних захворю-
вань, а також загального оздоровлення організму
людини.

В практиці знаходять широке застосування
збори з лікарських рослин, ефірні олії, водяні ви-
тяжки з рослинної сировини і зборів різнонаправ-
леної дії.

В зв'язку з цим, на основі лікарських рослин
розроблений широкий спектр зборів для готування
напоїв загальнозміцнюючої та оздоровлюючої дії.
Відомий рослинний збір, що складається із коре-
невища з корінням валеріани, стеблин материнки,
буркуна лікарського, квітів глоду одноматочкового,
листя м'яти перцевої [1]. 2 столових ложки збору
заливають 1 склянкою окропу, настоюють протя-
гом 6 годин, проціджують. Вживають по 1/3 склянці
тричі на день перед їжею.

Відомий також збір, який містить м'яту длино-
листу (2 столових ложки), корінь валеріани (1 сто-
лова ложка), траву кропиви собачої (2 столових
ложки), траву материнки (2 столових ложки), ко-
рінь алтею (2 столових ложки), шишки хмелю (1
столова ложка), квіти ромашки (8 столових ложок)
[2]. Усі подрібнені трави змішують з 250г чорного
або зеленого чаю. 2 чайні ложки суміші заливають
300г окропу. Вживають як звичайний чай.

Найбільш близьким по технічній суті та ре-
зультату, який досягається є збір із рослинної си-
ровини, що складається із листя собачої кропиви
(1 частина), кореня з кореневищем валеріани (1
частина), плодів кмину (1 частина), плодів фенхе-
лю (1 частина) [3]. Одну столову ложку суміші за-
ливають склянкою окропу, настоюють 1 годину,
проціджують. П'ють теплим по 1/2 склянки тричі на
день, останній раз на ніч.

Недоліком зазначених засобів є невисокий
вміст біологічно активних речовин, що веде до
недостатньої ефективності цих засобів у частині
загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу
на організм людини.

Зазначені збори з рослинної сировини не-
достатньо ефективні, тому що в них відсутні при-
родні рослинні компоненти, що у сполученні з ін-
шими рослинними компонентами більш активно
сприяють процесу загального зміцнення та оздо-
ровлення організму людини для нормалізації фун-

(13) U
(11) 15956
(19) UA

кціонального стану нервової системи, сну та усуненню почуття тривоги.

В основу корисної моделі поставлена задача удосконалення фіточаю № 34 «Заспокійливий» як загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу для організму людини для нормалізації функціонального стану нервової системи та усуненню почуття тривоги, у якому за рахунок добору компонентів рослинного походження і їхнього кількісного співвідношення забезпечується більш висока ефективність фіточаю з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини.

Поставлена задача вирішується тим, що загальнозміцнюючий та оздоровлюючий фіточай № 34 «Заспокійливий», який містить корені і кореневища валеріани, траву собачої кропиви, плоди фенхелю звичайного, згідно корисної моделі, фіточай додатково, містить кореневища лепехи болотної, листя берези бородавчастої, Іван чай (знит), траву буркуна лікарського, траву лаванди колоскової, плоди глоду криваво-червоного, плоди шипшини при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

корені і кореневища валеріани	8,7-10,5
трава собачої кропиви	7,5-8,7
плоди фенхеля звичайного	6,5-8,5
кореневища лепехи болотної	8,7-10,0
листя берези бородавчастої	7,5-8,7
Іван чай (знит)	12,0-13,0
трава буркуна лікарського	8,7-10,0
трава лаванди колоскової	9,5-10,9
плоди глоду криваво-червоного	12,0-13,0
плоди шипшини коричної	12,0-13,1

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

До складу фіточаю № 34 «Заспокійливий» входить комплекс біологічно активних сполук, а саме: поліфенольні сполуки, органічні кислоти, жирні та ефірні олії, вуглеводи, гіркоти, терпени, сапоніни, біогенні аміни, холін, кумарини та інші речовини, які. обумовлюють спазмолітичну, заспокійливу, седативну, болевтамувальну, антиоксидантну жовчогінну дію.

Корисна модель пояснюється описом лікарських рослин, які використовуються та рецептурою фіточаю.

Корені і кореневища валеріани лікарської містять ефірну олію, біциклічні сесквітерпени, алкалоїди, невелику кількість валепотріату. Застосовують при нервовій збудливості і спастичних болях у шлунку і кишечнику, при безсонні і невротичному серцебитті.

Кореневища лепехи болотної містять ефірну олію, скорин (гіркий глікозид), дубильні речовини (катехінові таніни), холін, смоли, полісахариди, слизи. Має спазмолітичну та седативну дію, поліпшує апетит, нормалізує кислотність шлунку, відновлює порушені травні рефлекси.

Іван чай (знит) містить флавоноїди, алкалоїди, слизи, дубильні речовини, вітаміни. Має в'язучу, кровоспинну, ранозагоюючу, заспокійливу дію.

Листя берези бородавчастої містять ефірну олію, сапоніни, дубильні речовини, смоли, аскорбінову та нікотинову кислоти. Має сечогінні, спазмолітичні, жовчогінні, протизапальні властивості.

Трава лаванди колоскової містить дубильні речовини, ефірні олії (0,19-0,37 %), кумарини, гер-

ніарин, урсолову кислоту. Застосовується як тонізуючий нервову систему та заспокійливий засіб.

Плоди шипшини містять вітамін С та вітаміни (А, В, К, Р), мінеральні речовини, органічні кислоти, флавоноїди, каротини, пектини, дубильні речовини. Вживають як профілактичний засіб від застуди, а також як жовчогінний, протизапальний засіб, який сприятливо впливає на обмінні процеси, посилює синтез гормонів і регенерацію тканин.

Плоди глоду криваво-червоного містять органічні кислоти, цукри, гіперозид, кверцетин, вітексин, флавоноїди, олігомери, проціанідини, біогенні аміни, пектини та деякі інші речовини. Застосовують при найрізноманітніших серцево-судинних захворюваннях, для поліпшення серцевої діяльності, нормалізації кров'яного тиску.

Плоди фенхелю звичайного містять ефірну олію (троясанетол, фенхон та інші), жирну олію, білок і цукор. Має відхаркувальні, спазмолітичні та вітрогінні властивості.

Трава собачої кропиви містить флавоноїди, сапоніни, дубильні речовини, ефірну олію, органічні кислоти, гіркі речовини, цукри, мінеральні солі. Має седативні, гіпотензивні та спазмолітичні властивості.

Трава буркуна лікарського містить кумарини, меліпотин, похідні пурину, жирні і ефірні олії, білок. Має відхаркувальні, болевтамувальні, антикоагуючі властивості. Посилює кровообіг, сприяє зменшенню набряків, усуває запальні процеси.

При спільному сполученні у запропонованих дозах ці трави дають гарний ефект для нормалізації функціонального стану нервової системи - пояснюється добром рослин у фіточаї, кількісним співвідношенням компонентів, що забезпечують оптимальну взаємодію компонентів, при котрому максимально виявляється ефект синергізму.

Фіточай № 34 «Заспокійливий» як біологічно-активна добавка може бути рекомендована до раціону харчування як засіб, що нормалізує функціональний стан нервової системи. Сприяє усуненню почуття тривоги, нормалізації сна, покращанню загального стану.

Фіточай № 34 «Заспокійливий», що пропонується, готують таким чином: рослинна сировина, яка віднесена до списку лікарських рослин, зібрана і перероблена по прийнятих технологіях, виготовляють із подрібненої сировини у вигляді суміші: корені і кореневища валеріани лікарської (8,7-10,5 мас. %), кореневища лепехи болотної (8,7-10,0 мас. %), Іван чаю (зниту) (12,0-13,0 мас. %), листя берези бородавчастої (7,5-8,7 мас. %), трави лаванди колоскової (9,5-10,9 мас. %), трави буркуна лікарського (8,7-10,0 мас. %), плодів глоду криваво-червоного (12,0-13,0 мас. %), трави собачої кропиви (7,5-8,7 мас. %), плодів фенхеля звичайного (6,5-8,5 мас. %), плодів шипшини коричної (12,0-13,1 мас. %). Для зручності застосування попередньо подрібнений збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5 г, що виготовлені із пористого паперу, який не розмокає, дозволений Міністерством охорони здоров'я України для контакту з даним видом продукту. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 склянкою окропу (100-150 мл), настоюють

протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1. Фіточай №34 «Заспокійливий» з рослинного збору приготується у вигляді суміші (мас. %):

кореневища лепехи болотної	8,7
корені і кореневища валеріани	8,7
трава собачої кропиви	8,7
плоди фенхеля звичайного	6,5
листя берези бородавчастої	8,7
Іван чай (зніт)	13,0
трава буркуна лікарського	8,7
трава лаванди колоскової	10,9
плоди глоду криваво-червоного	13,0
плоди шипшини коричнеї	13,1

Зазначений лікарський збір у кількості 1 паке-тика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 склянкою окропу (100-150 мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклад 2. Фіточай № 34 «Заспокійливий» із рослинного лікарського збору приготують у вигляді суміші та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступних співвідношеннях компонентів, мас. %:

кореневища лепехи болотної	9,5
корені і кореневища валеріани	10,0
трава собачої кропиви	8,0
плоди фенхеля звичайного	8,0
листя берези бородавчастої	8,0
Іван чай (зніт)	12,5
трава буркуна лікарського	9,5
трава лаванди колоскової	10,0
плоди глоду криваво-червоного	12,5
плоди шипшини коричнеї	12,0

Приклад 3. Фіточай № 34 «Заспокійливий» із рослинного лікарського збору приготують у вигляді суміші та приймають аналогічно прикладу

1, тільки збір беруть при наступних співвідношеннях компонентів, мас. %:

корені і кореневища валеріани	10,5
трава собачої кропиви	7,5
плоди фенхеля звичайного	8,5
кореневища лепехи болотної	10,0
листя берези бородавчастої	7,5
Іван чай (зніт)	12,0
трава буркуна лікарського	10,0
трава лаванди колоскової	9,5
плоди глоду криваво-червоного	12,0
плоди шипшини коричнеї	12,5

Застосування фіточаю № 34, що заявляється, по зазначеній процедурі забезпечує такий само результат, як і по прикладах 1 і 2, у частині загальноозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини з метою нормалізації функціонального стану нервової системи, усуненню почуття тривоги, нормалізації у покращанні загального стану у порівнянні з прототипом як і по прикладах 1 і 2.

Наведені приклади підтверджують, що фіточай № 34, який по своєму складу є нешкідливим, в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень забезпечує високий результат при його застосуванні в якості загальноозміцнюючого та оздоровлюючого засобу при нормалізації функціонального стану нервової системи, усуненню почуття тривоги, нормалізації сну, покращанню загального стану.

Джерела інформації, які використані при складанні заявки:

1. Растения и здоровье: 2000 рецептов и советов народной медицины, составитель Г.Н. Ужегов, Краснодар, «Советская Кубань», 1994, с. 185.

2. Книга о чае, составитель Ю.Г. Иванов, Смоленск, издат. «Русич», Смоленск, 1996, стр. 243.

3. Шукайте лікаря в природі. І.І. Перевозченко, Т.Л. Андрієнко, Б.В. Заверуха, Київ, «Урожай», 2002, с. 191 (прототип).